

KIS LAP

LIBA-LEGELŐN. (Lásd a 302. lapon.)

19. szám. — 1877. Ára negyedévre 1 frt. 40 kr.

XII. kötet.

A KÉT TESTVÉR.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

Lajos s könyes szemekkel mondott köszönetet a derék férfinak s mindjárt a következő vasárnap megkezdték a tanulást. Buzás ur megtanította Lajost sok szép és hasznos dologra, melynek a kis falusi iskolában hírért sem lehetett hallani; aztán adott neki jó könyveket olvasni s Lajos fölosztotta szabad idejét tisztességes multságok és olvasás között. Buzás urnak valóban nagy öröme telt tanítványában, mert Lajos szinte napról-napra haladt s egy esztendő multával nemcsak a boltban végezte ügyesen minden dolgát, hanem olyan tanult ifju is volt, hogy akármelyik idősebb társával kiállhatta a versenyt.

Több mint egy esztendeje volt már Lajos a városban, midőn egy szép nyári napon engedélyt kért főnökétől, hogy haza utazhassék szülei látogatására. Buzás ur szívesen megengedte s így — épen vasárnap — Lajos korán hajnalban utra kelt és délre szerencsésen megérkezett szülei házába, a kedves malomba.

Volt ám aztán öröm! Apja, anyja, meg a kedves Juliska majd agyonfojtották öleléseikkel s nem győzték nézni, milyen csinos ifju lett belőle, mennyire megnőtt egy esztendő óta. El kellett mondania, hogy mint folytak dolgai s Lajos ezt annál szívesebben megtette, mert csak jót mondhatott magáról is, derék főnökéről is és örömmel biztathatta szüleit, hogy boldogulni fog a pályán, melyen megindult. De azután Lajos kezdett kérdezős-

ködni, hogy hát itthon hogy voltak azóta? És hol van Károly, mért nem lehet látni, pedig vasárnap van, ma nincs munkában?

Lajos hamarjában nem tudta, micsoda rosztat tett vagy mondott e kérdésével, hogy egyszerre mindenki olyan füresa arczot csinál, mintha valami nagy baj érte volna. Apja roppan komolyan nézett egy ideig maga elé, aztán hirtelen fölkerekedett és kiment, mint aki hallani sem akar többé semmit. Lajos meglepetve nézett utána, aztán növérehez fordulva kérdé:

— Kedves Juliskám, én meg nem foghatom, mivel bánthattam meg kedves jó atyámat . . . oly haragosan nézett s hirtelen eltávozott . . .

— Oh, édes Lajuskám nem reád haragszik . . . hanem említetted Károlyt s ez mindjárt elszomorítja kedves jó apánkat . . . nem szereti ha csak beszélnek is róla.

És Juliska elmondta aztán, hogy Károly most is csak a régi, sőt még rosszabb, mint volt; nem lehet hasznát venni semmiféle munkánál, sokszor egy hétig sem jön haza, hanem roszt cimborák társaságában mulat és szerte bolyong, úgy hogy a jó szülők már egészen kétségbeestek, hogy soha sem lesz abból a fiuból jóra való ember.

— Hiába inti édes apánk szigoruan, jó mamánk szép szóval, — nem használ semmit. Talán reád hallgatna édes Lajuskám. Kisértsd meg, beszélj vele komolyan.

— Meg is teszem! felelé Lajos.

Délután Károly hazajött s Lajos csakhamar félrevonta őt egy csöndes he-

lyeekére és komolyan kezdte neki magyarázni, mily szomorúságot okoz szüleinek és mily kárt saját magának gonosz magaviseletével. De alig kezdett beszélni, Károly durván félbeszakította és hevesen kiáltá:

— Talán bizony azért jöttél ide a városból, hogy nekem ilyen prédikációkat mondj? Semmi szükségem a te bölcsességedre. Azt hiszed, hogy mert te ott élsz a városban és uraskodol, hát már leczkét tarthatsz idősb testvérednek? Menj vissza a boltodba és végezd a dolgot, az én dolgaimba pedig ne avatkozzál!

Ezzel Károly hátat fordított össénének és elment. Haza sem jött többé az nap estig s Lajosnak vissza kellett térni a városba a nélkül, hogy bátyjától elbucsuzhatott volna.

Ez a látogatás kissé elszomorította Lajost, de még remélte, hogy idővel Károly majd csak észére tér s jóra fordul minden. Lajos tehát ismét egész buzgalommal végezte saját dolgait és végre, három év leteltével befejezte a tanuló esztendőket. Ekkor Buzás ur segédnek vette föl az üzletbe, még pedig jó fizetéssel, úgy hogy Lajos most már egész kis gavallér lehetett volna. De ő pénztét, jobban tudta fölhasználni; csinosan ruházkodott ugyan s jó barátaival mulatott is, de e mellett mindig maradt még elég, hogy magának jó könyveket vehessen és koronként testvéreinek is küldhessen holmi kedves apró ajándékokat.

Ujból elmúlt két év s a kis Lajosból már szép sugár ifju lett, aki nemcsak csinos külseje, hanem szives modora és sokféle ismeretei által mindenki szeretetét

megnyerte. Az öreg Buzás majdnem úgy tekintette, mint saját fiát; megtette első segédnek a nagy kereskedésben, jó fizetést adott neki s Lajos, ámbár még fiatal volt, teljes mértékben megfelelt főnöke minden kívánságának.

Egy napon Lajos már késő este távozott a boltból s a mint a kapuszinben ment, lába valami puha tárgyba ütközött. Már sötét volt, nem láthatta, mi az s tovább akart menni; de aztán mégis lehajolt, hogy megnézzze, mi hever ott a földön. És látott egy nagy bőrtarczát, mely szinte szétfeszült, úgy tele volt valamivel. Lajos fölemelte s kinyitotta, hogy lássa, mi van benne.

Szinte káprázott a szeme, mikor a tárcza tartalmát megpillantotta. Roppant csomó bankó volt benne, csupa ezres és százaz, valóságos nagy kincs! Lajosnak csak zsebre kellett volna dugnia a tárczát és tovább mennie, — nem látta senki, hogy ő találta meg a pénzt, gazdag emberré, nagy urrá válhatott volna egyszerre! Neki azonban észébe sem jutott ily gonosz gondolat, hanem amint a sok pénzt meglátta, így szólt magában:

— Ezt bizonyosan valami gazdag kereskedő vesztette el, aki itt járt főnökömnél. Ugyancsak meg fog ijedni, ha észreveszi a veszteséget. Hanem Buzás ur bizonyosan tudja, kié lehet, beviszem hozzá.

Rögtön megfordult s bement főnökéhez, ki még az irodában dolgozott; átadta neki a tárczát s röviden elmondta, hol találta. Buzás ur nagy örömmel hallgatta s így szólt:

— Istenem!... ez a tárcza egy budapesti kereskedőé, ki épen most volt itt

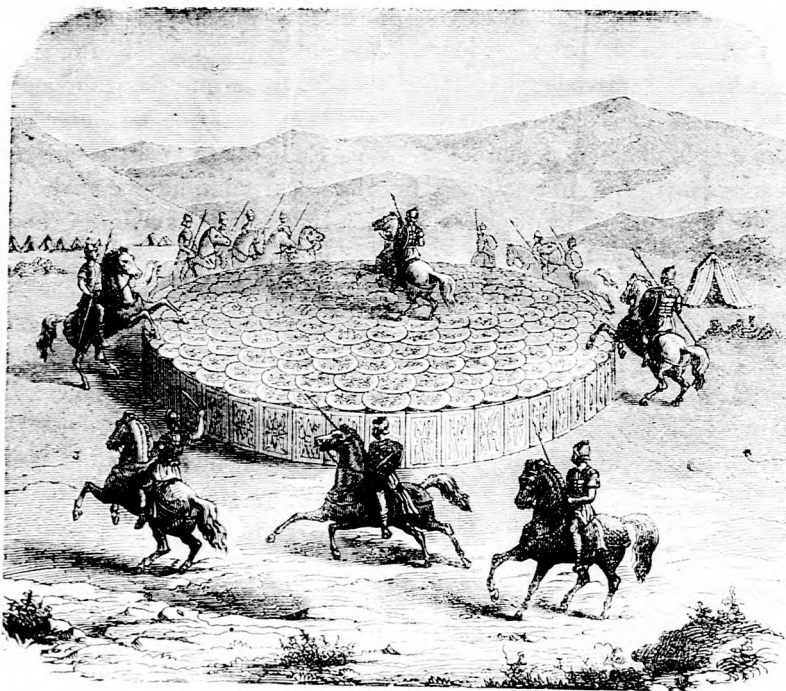
1874

nálam, én is fizettem neki kétezer forintot.

Még jóformán el sem mondta e szavakat, már nyílt az ajtó s lelkenedezve, halászápadtan rohant be egy öreges ur; Buzás ur be sem várta, hogy az idegen szóljon, hanem odanyújtotta feléje a tárczát.

— Itt a pénz, Kövesi ur! Máskor jobban vigyázzon, mert nem mindig akad olyan becsületes találó, mint az én derék Lajosom.

Kövesi megragadta a tárczát, de izgatottságában szólni sem tudott s egy székre rogyva, jó ideig kábultan lihegett; végre aztán remegő hangon mondá:

KÉT EZER ÉV ELŐTT. Római vitézek harcjátéka. (Lásd a 302. lapon.)

— Hála Istennek! Ha meg nem találom pénzemet, tönkre jutott ember vagyok, végem van örökre! Nem hiányzik belőle semmi, ugy-e nem?

— Olvassa meg, felelt Buzás ur.

Kövesi reszkető kézzel olvasta végig a nagy csomó bankót s aztán megnyugodva mondá:

— Egészen rendben van! — És ön azt mondja, kedves Buzás ur, hogy ez a fiatal ember találta meg?

— Igen, itt a házam kapujában.

Kövesi odalépett Lajoshoz és megszorítván kezét, szólt:

— Ön derék fiatal ember, e tettevel engem örök hálára kötelezett. És mondja

csak, fiatal barátom, tudta-é, mi van ebben a tárczában? Fölhívta?

— Igen, fölhívottam, hogy lássam, mi van benne s hogy ha valami írásból megtudhatom, kié, visszaadhassam tulaj-

donosának. De írást nem találtam, azért tehát idehoztam főnökömnek.

Ezzel Lajos illedelmesen meghajtotta magát és távozni akart; de Kövesi hirtelen utána kiáltott:

KÉT EZER ÉV ELŐTT. Az ősrómaiak csatarendje. (Lásd a 302. lapon.)

— Ohó fiatal barátom, ne siessen olyan nagyon! Nekünk még dolgnunk van egymással.

Lajos meglepetve fordult vissza. Kövesi pedig a tárczából két darab ezer forintos bankót vett ki és így szólt:

— A becsületes megtalálót rész illeti a talált jószágból. Ime, fiatal barátom, fogadja el tőlem e kis összeget.

Lajos elpirult, egy-két lépést hátrált és majdnem sértődve viszonzá:

Köszönöm, uram! Én csak köteles-

1874

ségemet teljesítettem, ezért nem illet meg semmiféle pénzjutalom.

— No no, kedves barátom, ne legyen tulságosan büszke, szóló Kövesi. Jól tudom én, hogy amit ön tett, azt becsületből tette s azt nem lehet megfizetni pénzzel; hiszen ha pénzt akart volna, megtartotta volna az egészet, nem szóló volna róla senkinek. De becsületes tette által engem megmentett a bukástól s elrontaná örömemet, ha nem fogadna el tőlem semmi viszonzást. Ez a két ezer forint csak igen kis része annak, amit ön nekem visszaadott; én meg sem érzem e csekélységet, önnek pedig, aki fiatal ember s talán nem is épen nagyon gazdag, két ezer forint jó hasznára lehet.

Lajos a háládatos Kövesi ur rábeszélő szavai daczára még mindig vonakodott; de ekkor közbeszólt Buzás ur is:

— Kedves fiam, tudod, hogy én mindig csak azt tanácsolom neked, ami megfér a becsülettel; remélem tehát, hogy most is hallgatni fogsz reám. Én azt mondom, hogy Kövesi urtól jó lelkiismerettel elfogadhatod a jutalmat, melyet ő tiszta szívvvel és örömmel kínál. Ez a pénz lehet jövő szerencséd alapja, mert ha majd egyszer magad akarsz kereskedést nyitni, ahhoz pénz kell. Ez a pénz, melyet most kapsz, becsületes uton jut kezébe s idővel és szorgalommal majd többre is szaporodik. Tehát csak fogadd el.

Igy már aztán Lajos nem tehetett egyebet, mint hogy elfogadta a szép jutalmat. Kövesi még egyszer melegen megköszönte a derék ifju tettét s végül távozáskor így szólt:

— Kedves fiatal barátom, reményelem, hogy mi még találkozunk. Ön fiatal, látnia kell a világot s bizonyosan nem sokára eljön majd fővárosunkba, a szép Budapestre. Akkor aztán elvárom, hogy engemet okvetlenül fölkeressen; Buzás ur tudja a lakásomat és boltomat. Isten önökkel.

Kövesi ur barátságos kézszorítások után távozott, Lajos pedig szintén szobájába vonult. Alig tudta hirtelenében elhinni, ami e néhány rövid percz alatt történt vele, hogy oly könnyedén és mégis egészen becsületes uton egész kis vagyont szerzett, sőt még nagy szolgálatot is tett másnak, úgy hogy igen meg lehetett magával elégedve. Mikor kissé lecsillapodott, így szólt magában:

— Olyan boldognak érzem magamat, hogy ki sem mondhatom, — most értem csak, amit hajdan a jó öreg falusi tanító sokszor mondott, hogy a kinek nyugodt a lelkiismerete, aki elmondhatja magának, hogy jól cselekedett, az boldogabb, mint a ki rossz utakon kincseket szerzett és pompa között élt. Kedves jó öreg tanító! Neki köszönhetem, hogy megtanultam becsülettel élni; az ő böles tanításainak köszönhetem, hogy most is helyesen cselekedtem. Ha megtartom azt a sok pénzt, egy kis ideig talán igen gazdag ember lettem volna, de lelkiismeretem nem hagyott volna nyugtot, az emberek is végre kifürkészték volna a dolgot s börtönben, csufosan végeztem volna életemet; most pedig kaptam szép jutalmat, e mellett mindenki becsül és szeret s minden este nyugodt lélekkel alszom el.

E naptól fogva Buzás ur még inkább megszerette Lajost s mások is, kik meg-

tudták a derék ifju tettét, még szivesebben látták őt maguknál. Lajos tehát kellemesen töltötte napjait s ha dolgait elvégezte, alig tudott magának időt szakítani, hogy otthon kissé olvasson; mert annyi jó barátja, ismerőse volt, anyyifelé hívták, hogy sokszor azt sem tudta, hova menjen előbb.

(Folyt. követh.)

A »KIS LAP« PÁLYÁZATA.

Nagy örömemre szolgál az eredmény, melyet a »Kis Lap« XII. köt. 11-ik számában hirdetett természetrajzi földvány megfejtése körül kis olvasóim részéről tapasztaltam. Oly nagy számmal érkeztek sikerült, sőt jeles dolgozatok, hogy valóban nehezemre esett eldönteni, melyik érdemi inkább a jutalmat. Gondos és lelkiismeretes, bírálat után az eredmény a következő:

Az első jutalmat, egy díszes képes könyvet, nyerte **Hóber Kálmán**, Nagy-Kanizsán. Dolgozata előnyei: szabatos megnevezése az állatoknak s rövid jellemző felsorolása kiválóbb sajátságai miatt.

A második jutalmat, egy szép festékes ládácskát, nyerte **Beöthy Pál**, Budapesten. Dolgozata kimerítő ismeretekről tanuskodik, előadása világos, az állatok megnevezésében és tulajdonságaik felsorolásában pontos.

A harmadik jutalmat, 100 db. levélpapírt és borítékot, a kezdőbe-

tükkel ellátva, nyerte **Diószegi Ida** Gyulafehérvártt, (az apáca-zárda növeldeben.) Dolgozata az állatok pontos megnevezésén és tulajdonaik helyes élmondásán kívül, esinos, gondos írása által is kitünik.

Ezeken kívül dícséretre méltó dolgozatokat beküldtek: Szemere Bálint, Medve Zoltán, Veres Irén, Antal Zifi és Eliz, Lovász Sarolta és Irma, Polatschek Hugó, Falk Géza, Rothschnek Jenő, Latinovics Gizella és Anna, Bodor Elek, Deutsch Ödön, Kozma Mariska, Molecz Károly, Buzogány Mariska, Ferenczi Lórika, Kardos Zsuzsika, Ritter Endre, Kempelen Géza és Béla, Sulyok Ida, Fischer Czili és Mózes, Rupp László, Kiss József, Schuibe Alfonz és György, Botta Ilona, Pick Szeréfné, Malvina és Miksa, Bánffy Ferencz, Vajda Mártha, Rappensberger Mariska, Csepreghy Vilmos, Spanraft Francéziska, Sziklássy Etelka, Buda Aranka, Nehrebeczky Ilona, Krupianicz Lajka, Frank Albert és Mór, Bernáth Szeréna, István és Lajos, Jezovics Ilona, Mariska és Kálmán, Hajdu Dezső, Stern Irma, Hecht Samu, Würtzler Lajos, Máriaffi Lajos, Spitzer Béla, Simonsics Elemér, Goldschmid Ödön, Szilágyi Sarolta, Hecht Szerafin és Ella, Csigaházy Julesa, Prandtner Iván és István, Fodor Irén, Heinrich Pista, Prokopius Béla, Bukovinszky Ilonka, Szénási Emma, Bódy Irma, Geiger Fanni, Schmidl Laura, Weisz Gábor, Burger Mariska, La Borda Gyula, Söffler Ferencz, Hungerleider Róza és József, Szikszay Sándor, Ugron Margit.

1874

F E R K E.

A vig Ferke vagyok én,
 Napestig kaczagok én,
 Rongy saruban járok én,
 Szerencsét nem várok én.

Mi is az a szerencse?
 Ott a bagoly, kérésse!
 Ha nem jön el ő hozzám —
 Én felé nem megyek ám.

Keresni kicsiny vagyok,
 Majd eltartnak a nagyok,
 Addig vigam élek én
 Úrral sem cserélek én.

Nincs hajlékom, nincs tanyám,
 Nincsen apám, nincs anyám.
 A vig Ferke vagyok én
 Csak úgy éltegelek én.

A KIS LENKE ELLENSÉGE.

— Beszélyke. —

U, mennyire örvendek a mai napnak! Megjön a kedves Fáni néni! Ugy-é, Gábor te is szereted a jó nénit?

Igy szólt a tiz éves Lenke egy szép nyári napon bátyjához; Gábor pedig mosolyogva felelé:

— Hogy is kérdezhetsz ilyet! Ki ne szeretné a jó nénit!

Csak azt sajnálom, hogy Eleket és Milikét is nem hozza magával.

— Én is sajnálom! No de mamácska megígérte, hogy majd a szünnidők alatt eljönnek hozzánk.

— Én kísétálok a nénike elébe a vasuti állomáshoz. — Velünk jössz te is Lenke?

— Hogy ne! Megyek bizony!

E pillanatban benyitott a mama a szobába s vidáman mondá:

— Gyermeked, ideje; indulunk a vasúthoz, mert a néni mindjárt megérkezik. Ki jön velem?

— Én is, én is! kiálták mindketten.

Gábor fölkapta a kalapját és rögtön ott termett a mama oldalánál, az udvaron néhány perczig várták Lenkét s mikor még mindig nem jött, a mama beszólt hozzá:

— Ugyan Lenkém jöjj már! Elkésünk! Nem várhatunk rád!

— Igen mamácska, megyek már, megyek már! Csak a napernyőmet nem találok... istenem... ugyan hova lett?

— Már megint nem tetted rendes helyére! Ej Lenke, Lenke, csak nem tudod

legyőzni ezt a gonosz szokást, ezt az örökös rendetlenséget. Meglásd, ez lesz a te legnagyobb ellenséged, ha nem iparkodol megszabadulni tőle és rendre, pontoságra szokni!

A mama távozott, mert csakugyan sietni kellett, hogy a vasuti állomáson Fanni nénit fogadhassák. Lenke összevissza kutatta az egész házat s majd sirva fakadt bosszuságában, hogy a napernyőt nem találja. Már napernyő nélkül akart indulni, mikor az udvaron a nagy hársfa alatti padon megpillantotta.

— Igaz! Ma reggel hagytam itt, mikor a sétáról hazatértem.

Sietve ment a pályaudvar felé, mely a falu tulsó végén volt. Lihegve ért oda s nagy meglepetésére azt látta, hogy tökéletes esönd uralkodik a pályaudvar körül. Csak egy szolga ögyelgett még ott; Lenke jól ismerte s kérdé tőle:

— István, megérkezett már a budapesti vonat?

— Meg bizony, kisasszonykám! Már el is ment régen.

— És nem szólt ki itt senki?

Dehogyan! Érkezett egy öreges ur asszonyosság. A Lenke kisasszony mamája meg a Gábor urfi itt voltak és bekísérték a faluba. Bizonyosan vendégük, kisasszonykám, mert a podgyászt oda kell vinnem.

— Igen, igen az Fáni néni! De hát én egyenesen hazulról jövök... nem találkoztam velök.

— Alkalmasint a kertek közt a rövidebb uton sétáltak befelé.

Lenke nagy szégyenkezve látta, hogy itt bizony elkésett; nincs más hátra, mint

gyorsan
heti a
a kapu
ment te
varba
többiek
kos há

leány!
Hát ig
sem va

L
dozva
ban es
és Len
nyájan
séget.
bába s
szólt L

dött ne
És
gyöngy
nyos kö
tott val
mében,

is tud
köszön
szép lev

A
bájuk,
röstelt
itt a sz
asztala
írásztá
mert tu
az ő irá
téntata

gyorsan haza menni: talán még megelőzheti a kedves vendéget s legalább otthon a kapuban fogadhatja. Majdnem futva ment tehát vissza, — de midőn az udvarba ért, Fáni nénit már ott találta a többiekkel kedélyes csevegésben az árnyékos hársfa alatti padokon.

— Jöjj csak közelebb, te rossz kis leány! szólt a néni tréfás komolysággal. Hát így szeretsz te engemet, hogy itthon sem vagy, élembe sem jössz!

Lenke fülig pirult zavarában s akadozva mondott valamit; a jó néni keze azonban csakhamar másról kezdett beszélni és Lenke örömmel tapasztalta, hogy minnyáján elfelejtették ezt a kis kellemetlenséget. Nemsokára aztán bementek a szobába s a néni szétbontván podgyászát, így szólt Lenkéhez:

— Jöjj csak ide, Lenke; a bácsi küldött neked valamit; ime, átadom.

És oda nyújtott a kis leálynak egy gyöngyörű képes könyvet, pompás aranyos kötésűt, amelyet Lenke még alig látott valaha. Majd kiugrott a bőréből örömeiben, mikor a szép ajándékot átvette.

— Oh, a kedves jó bácsi! kiáltá. Nem is tudom, hogy fogom-e tudni illően megköszönni. Megyek és irok mindjárt egy szép levelet a bácsinak.

A gyermekeknek volt egy külön szobájuk, hol tanultak és irtak; de Lenke röstelt a negyedik szobába menni mikor itt a szomszéd szobában volt az apa íróasztala. Itt akarta megírni levelét. De az íróasztalhoz mégsem mert hozzáülni, mert tudta, hogy apácska nem szereti, ha az ő írásait bántja valaki; átvitte tehát a tintatartót a szoba közepén levő nagy asz-

talra, hol az ujságok feküdtek; itt aztán szépen hozzáfogott a levélíráshoz, közbe-közbe a szép képes könyvet nézegetvén, melyet maga mellett tartott az asztalon.

Még be sem fejezte a levelet, midőn az udvar felől vig beszélgetést hallott. Sietett az ablakhoz s látta, hogy a papa mama, néni, Gábor sétára indultak.

— Ohó! és engemet itthon hagynának? Én is megyek!

Ez ott hagyván levelet, tintatartót, rohant a másik szobába kalapjáért, azután ki, hogy a sétálókat utólérje.

Már sötétedett, mikor a kis társaság hazatért s aztán csakhamar vacsorához ült. A néni mindenféle ujságokat beszélt a fővárosból s említett valamit, amire Lenke apja azt mondta, hogy ő azt már olvasta a hirlapban is.

— Lehetetlen! szólt a néni. Hiszen csak tegnap történt.

— Mégis benne van már az ujságban. Menj csak fiam Gábor, hozd elő szobámból a mai hirlapot. A középső asztalon van, a csomó legtetején.

Gábor készségesen fölugrott és a másik szobába sietett. Itt sötét volt ugyan, de Gábor ismerte a járást, tudta hol áll az asztal nem volt szüksége gyertyára. Oda is talált az asztalhoz, de a mint tapogatózott, keze hirtelen megütődött valami kemény tárgyban, ez a kemény valami pedig fölfordult s hideg folyadék ömlött Gábor kezére és az asztalra.

— Mi ez? Mi van itt? szólt Gábor szinte megijedve. Julcsa! Hozzon gyertyát!

A szobaleány rögtön belépett gyertyával s ekkor látta Gábor, mi történt!

Feldöntötte az asztalon volt tintatartót s a tinta végig folyt mindenféle. A Lenke levele és a gyönyörű drága képes könyv szinte usztak a sűrű tintában! Gábor egészen elszomorodva vitte az ujságot a másik szobába.

— Az ujság itt van, mondá. Hancem nagy bajt okoztam... kedves Lenkém, ne haragudjál... igazán nem akartam... nem tudtam, hogy a tintatartó ott van az asztalon... fölfordult s a te szép képes könyved tönkre van téve!

— Oh Gábor, ez már igazán sok! kiáltá Lenke könyekre fakadva. Az én kedves könyvem! Csak ma kaptam a bácsitól... és már tönkre tetted! Mindig csak kárt és bosszúságot csinálsz!

Az apa, ki e szavakat hallotta, rögtön gyanította, hogy van a dolog. Kissé szigorú hangon mondá tehát:

— Várjunk csak kissé! Előbb vizsgáljuk meg, ki a hibás. Gábor azt mondta, hogy nem tudta, hogy azon az asztalon van a tintatartó. És ez természetes, mert nem ott szokott állani. Hogy jutott oda? Ki vette el rendes helyéről?

Lenke fülig pirulva, lesütött szemmel felelé:

— Én... én irtam levelet a bácsinak... nem akartam apácska íróasztalához ülni...

— Ugy! Tehát irtál a másikasztalnál s aztán ott hagytál mindent rendetlenül, tintát, könyvet, levelet! Igy magad vagy az oka a kárnak, melyet szenvedtél. Rég mondogatjuk már neked, hogy rendetlenség a te legnagyobb ellenséged! És már eddig is sok bajt okozott magánnak és má-

soknak; remélem, most okulni fogsz saját károdon.

Lenke erősen is föl tette magában, hogy ezentul igazán gondosabb lesz; de a szép szándék alig tartott egy-két napig, azután ismét csak a régi rendetlen leány volt.

Körülbelöl két hét mult Fáni néni megérkezése óta minden nagyobb esemény nélkül; Lenke megint sok apró bajba keveredett rendetlensége által, de ezt már úgy megszokták, hogy nem is igen tünt fel többé, csak mamája intette mindig újra meg újra, azonban hasztalanul.

(Vége következik.)

MADARAK PAJTÁSA.

HA A kertünkben sétálunk,
Rózsatőnél meg-megállunk;
Ott egy kedves pajtásunkra
A pintyökére találunk.

*

Ha kimegyünk az erdőre:
Ott kopog szajkó esőre:
Ütögeti a fű kergét,
Igy vadássza a bükk férgét.

*

Emitt sármany, amott rigó,
Szép füttyével andalító.

Ha kimegyünk a tópartra:
Ott libeg a fecska farka.
Sásban parti fecske lakik,
Masliczával jól is lakik.

*

Énekelnek jobbra balra,
Öröm fakad a sok dala.

LIBA-LEGELŐN.

(Képpel a czimlapon.)

BURI, buri! »Igy kiáltoz Iduska,
 »Buri, buri, szép jó reggelt, libuska!
 Jártok falu páskumára,
 Én meg járok iskolába!
 Legeltek, vigan gáogtok,
 Azalatt én tanulगतok.
 S mikorára megnőttem:
 Okos lány vált belőlem;
 S mikorra megnőtöttek:
 Csak lúd vált belöletek.

KÉT EZER ÉV ELŐTT.

(Képekkel a 292., 293. és 304. lapokon.)

RÉGEN, nagyon régen, körülbelöl két ezer esztendővel ezelött volt egy roppant hatalmas birodalom, oly nagy és hatalmas, hogy sem azelőtt, sem azután nem volt többé hozzá hasonló. Ez pedig a római birodalom volt, mely magában foglalta majdnem az egész, akkor ismert világot. Bizonyosan tudjátok, hogy Amerikát és Ausztráliát akkor még nem ismerték, e világrészlet csak sokkal később fedezték föl. A római világbirodalom tehát három világrészre terjedt: Európára, Ázsiára és Afrikára. E római nép sok száz esztendeig folytatott háborukban lassankint meghódította az összes szomszéd népeket és uralkodott fölöttük.

Akik közületek már tanultak földrajzot, könnyen megtalálják a térképen Róma városát, mert ez még most is létezik és szép nagy város. De hajdan két ezer esztendővel ezelött még sokkal szebb és nagyobb volt mert ez volt az óriási birodalom fővárosa, innen kormányozták a meghódított népeket, innen indultak ki háboruba és a győztes csaták után ide vonultak be a hős vezérek nagy diadallal.

Természetes, hogy a római nép, mely minden szomszéd népeket legyőzött, nagyon vitéz és harcziás volt és igen jól értette a háboru mesterségét. Híres hadvezérei voltak, kiknek nagy tetteit mi is olvassuk a történelemben s kiktől akkor rettegetek az ellenséges népek messze távolságban is.

A római vitézek fegyverzete egészen másféle volt, mint most a mi katonáinké. Akkor még nem ismerték a löport, tehát nem volt sem puskájuk, sem ágyujok, hanem kard, lándsa és nyil volt a fegyvere úgy a gyalogos, mint a lovas vitéznek, ezenfölül pedig balkarján mindenik erős paizst hordott, melyen a nyil, lándsa nem hatott keresztül, a mellyel a kardcsapást is elhárította magáról.

A paizsok igen különböző nagyságúak voltak; némely csapatok oly roppant nagy paizsot hordtak mely jóformán egész testüket elfölte; mások ismét kisebb kerek paizsot használtak, mely könnyebb levén, jobban lehetett vele mozogni. A paizs hordók nemcsak a csatában, hanem játék közben is gyakran megmutatták nagy erejüket. Mikor a sereg a táborban pihent, különböző harczi játékokkal töltötte az időt s e játékok egyike volt az, melyet a mai rajzon is láthottok. A paizshordók ugyanis nagy körbe állottak s azok, akiknek ember magasságu paizsuk volt, a kör szélére helyezkedve, paizsaikból kerek falat képeztek. A többiek a kör belsejében kisebb paizsaikat egymás mellé szorítva föltartották a levegőbe, úgy hogy egész lapos födél alakult. Erre aztán lovas katonák fölgrattak, ott tánczoltatták lovaikat s nyargaltak jobbra, balra, mintha a kemény földön volnának. Ugy-e bizony, erős karjuk volt azoknak a vitézeknek, akik paizsaikon lovasokat megbirtak?

Mikor aztán csatába indultak, ügyesen fölösztva mentek külön gyalogok és lovasok, köztük pedig a hadi elefántok.

Mert
nálták
nyilai
tornyc
katon
ték a
elefán
jába a

A
lenség
katon
Rómá
vezért
Két k
babér
város
mente
vezére
míg a
tak vé
domb
tolium
az ors
mányt
elfogo

I
nektek
saiból

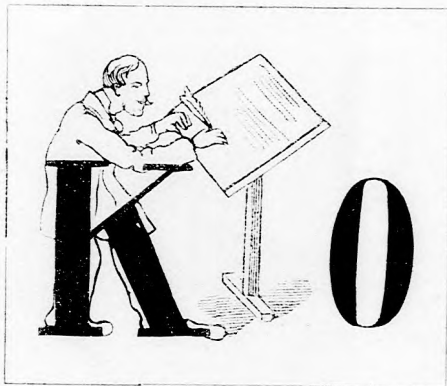
Mert akkor az elefántot csatákban is használták; fölpánczolták, hogy az ellenség nyilai és lándsái ne sérthessék, hátára tornyocskát erősítettek s ebbe négy-öt katona ült bele. Innen biztosan röppíthették a nyilakat az ellenségre s maga az elefánt is agyontiport mindenkit, aki útjába akadt.

A győztes csata után az elfogott ellenséges vezéreket és gyakran még a köz-katonákat is elhurczolták magukkal haza Rómába, hol a hazatérő diadalmas hadvezért nagy ünnepélyekkel fogadta a nép. Két kerekű, aranyos diadalkocsin, fején habérkoszorúval vonult be a vezér a fővárosba; előtte gyalog, bilincsekbe verve mentek az elfogott ellenséges királyok és vezérek, utána pedig a győztes vitézek, míg a nép örvendezve üdvözlé. Így haladtak végig a városon, míg eljutottak egy dombon álló pompás épületig, mely capitoliumnak neveztetett. Itt a vezér átadta az ország kormányzóinak a hozott zsákmányt és diadaljeleket és bemutatta az elfogott királyokat és vezéreket.

Legközelebb majd elmondok még nektek egyetmást e régmúlt idők szokásából és történetéből.

KÉPREJTVÉNY.

— Földrajzi. —

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XII. köt. 16-ik számban közölt betűrejtvény megfejtése:

„Kefekötő.“

Helyesen fejtették meg: Záborszky Irén és Margit, Marcsekényi Ottmár, Zinsenheim Ilon és Teréz (hiányosan), Fáy Frigyes, Ixel Jenő, Kovács László, Torossy Óliva és János, Kappa Tini és Irma, Rohonczy Lajos, Popper Zsiga, Okolicsányi Erzsike és Fidi Gizella, Bodó Irma, Weisz Gábor, Szmekál Aladár, Lederer Aranka, Kutassy Erzsike, Stéli Imre és József, Kiss József, Sziklássy Etelka, Jánosi Ágatha Anna, Bleuer Berta, Rozinger Gizella, Jenni és Béla, Babóthy Gizella és Hábel Piroška, Traytler Andor, Prandiner József, István és Béla, Hegedüs Irma és Pista, Epstein Gyula, Sipos Vilma, Macher Ilona és Ernő, Imrek Ágnes és Izabella, Remenyik Pista, Fodor Irén, Degré Miklós és Andor, Frank Mór és Albert, Bodó Lajos, Varga Vilma, Emil és Józsi, Schwarz Kálmán, Balassovich Alice, Ilka és Laczi, Mihelyi Jenő, Roth Jakab, Kramár Ilona, Kollerich Margit, Bauholeczer Irén, Rubint Gábor és Dezső, Nerolda Károly, Kremiczky Józsi, Roszner Aladár, Koller Ilonka, Graber Irma és Gyula, Singer Adél, Kőházy László.

*

A »KIS LAP« XII. köt. 16-ik számában közölt tréfás számrejtvény megfejtése:

X X
2 2
8 8

Helyesen fejtették meg: Szénási Emma, Zink Gabriella és Fanni, Marcsekényi Ottmár, Brüll Soma, Kochanovszky Czeleszta, Bodó Lajos, Kollerich Margit, Buda Aranka, Kramár Ilona, Krauss Flóra, Nerolda Károly, Lehoczky Emma, Bankos Izidóra.

*

A »KIS LAP« XII. köt. 15-ik számában közölt képrejtvény megfejtését utólag még beküldték: Macher Ilona és Ernő, Neumann Ilona és Miksa, Rubint Gábor és Dezső, Nerolda Károly, Graber Irma és Gyula.

Forgó bácsi postája a jövő számban fog megjelenni.

1874

KÉT EZER ÉV ELŐTT. Győztes római hadvezér bevonulása.

(Lásd a 302. lapon.)

Felolós szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok tere, 7-ik sz., Athenaeum-épület.

Kiadja és nyomtatja az Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.

Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.